

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/A SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
17 martie 2024

CLASA a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. Tétel (20 pont)

Írjátok a versenylapra a következő kijelentések helyes válaszának megfelelő betűket:

1. Románia földrajzi középpontja a következő koordinátájú képzeletbeli pont közelében van:

- a. 25° K.h., 45° É.sz. b. 25° K.h., 46° É.sz.
c. 26° K.h., 45° É.sz. d. 26° K.h., 46° É.sz.

2. A Duna hajózhatóvá válik a következő város alatt:

- a. Linz b. Passau c. Ulm d. Bécs

3. Az alábbi képen látható tájat a következő hegységben/havasokban találjuk:

- a. Bánsági-(Banatului) b. Csukás-(Ciucaș)
c. Fogarasi-(Făgăraș) d. Măcin-

4. A terra rossa talaj jellemző Európa következő tájegységére:

- a. Közép- b. Kelet- c. Nyugat- d. Mediterrán-

5. A báltáretől szél a következő síkság/alföld felett alakul ki:

- a. Bărăgan- b. Zsizsia-(Moldovei) c. Olténiai-(Olteniei) d. Vinga-(Vingăi)

6. Az Onyega, Vattern és Malaren tavak eredete:

- a. antropikus b. glaciális c. tektonikus d. vulkáni

7. Mangánérc található a következő medencében:

- a. Baróti-(Baraolt) b. Dornai-(Dornelort) c. Lovista-(Loviștei) d. Petrozsényi-(Petroșani)

8. A „Hét domb városának” nevezik:

- a. Berlint b. Londont c. Rómát d. Bécset

9. Zakopane és Lillehammer városok közös vonása, hogy:

- a. kőolajkitermelő központok b. vaskohászati központok c. kikötők d. hegyi üdülők

10. Igazak a következő állítások:

- a. 1 és 2 b. 1 és 3 c. 2 és 3 d. 2 és 4

Mind Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában, mind Romániában:

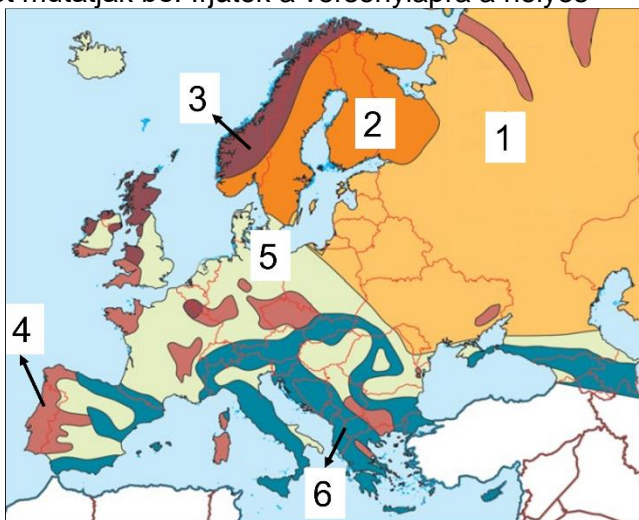
1. az éghajlat enyhe, délen mediterrán jellegű
2. van a kaledóniai és a herciniai (variszkuszi) orogenezis során kialakult domborzat
3. a lakosság kevesebb mint 5%-a dolgozik a mezőgazdaságban
4. folyik tengeri olajkitermelés.

20 pont

II. Tétel (12 pont)

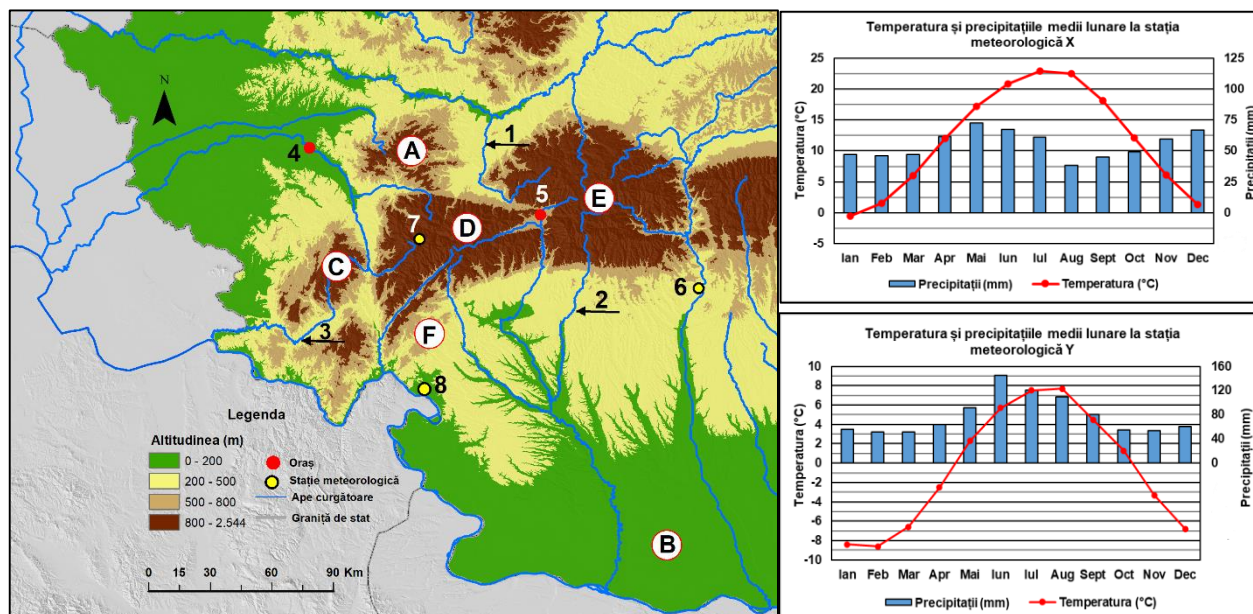
A térképen 1-től 6-ig tartó számokkal Európa szerkezetmorfológiai egységeit ábrázolják, míg az a-tól f-ig tartó betűk ezek rövid földrajzi jellemzését mutatják be. Írjátok a versenylapra a helyes társításokat, a következő minta szerint: **g-7.**

- Kaledóniai szerkezeten létrejött öreg hegyek, negyedkori glaciális domborzattal
- Általában dombos jellegű, amelyet a több száz kilométer hosszan húzódó (a jégtakaró által intenzíven formált) morotva sorok adnak, és közöttük egy tóvidék található.
- A prekambriumi pajzsokon kialakult alacsony síkságok, dombok és öreg fennsíkok társulása.
- Fiatal üledékekkel borított terület, északi részén fluvio-glaciális eredetű síksággal, amely a negyedidőszaki gleccserek egymást követő előrenyomulásának és visszahúzódásának eredményeként alakult ki.
- Masszív hegyvonulatokból álló Alpi-régiók, amelyeket medencék és intramontán völgyfolyosók választanak el egymástól.
- Fennsíkok és alacsony hegységek domborzati egységei által képviselt herciniai (variszkuszi) szerkezetek, de amelyek egyes tengerparti síkságok alapzatában is fennmaradtak. **12 pont**

III. Tétel (25 pont)

Az alábbi térképrészlet és az X és Y meteorológiai állomások grafikonjai a III. tétel A, B és C alpontjaira vonatkoznak. A térképrészleten az A-tól F-ig tartó betűk domborzati egységeket és alegységeket, az 1-től 3-ig tartó számok folyókat, a 4-es és 5-ös számok városokat és a 6-tól 8-ig

tartó számok meteorológiai állomásokat jelölnek.

A. Írjátok le/írjátok:

- az 1-es, 2-es és 3-as számokkal jelölt folyók nevét;
- egy altalajkincset abból a medencéből, amelyben az 5-ös számmal jelölt város található;
- a 4-es számmal jelölt város nevét;
- a D betűvel jelölt domborzati alegység legmagasabb hegycsúcsának a nevét és a magasságát;
- két olyan barlang nevét az F betűvel jelölt tájegységből, amelyek turisztikai objektumok.

9 pont

B. Írjatok:

1. egy okot, amely megmagyarázza a térképen **D** betűvel jelölt domborzati alegység rendkívüli masszivitását;
2. egy okot, amely megmagyarázza a térképen **C** betűvel jelölt domborzati alegységben az alpesi emelet hiányát;
3. két hasonlóságot a térképen az **A** és **E** betűkkel jelölt tájegységek domborzata között.

Megjegyzés: A hasonlóságok a **domborzat** következő jellemzőire vonatkozhatnak: kialakulása, közettani felépítés, tengerszint feletti magasság, tagoltság, a fontosabb völgyek iránya, domborzattípusok, más domborzati jellemzők.

4. egy tényezőt, amely kedvezően befolyásolja a szőlőtermesztést a térképen **B** betűvel jelölt domborzati alegység területén;
5. egy magyarázatot arra vonatkozóan, hogy az **F** betűvel jelölt terület egy különálló domborzati egységet képvisel, bár kis területű.

12 pont

C. Az **X** és **Y** jelű éghajlati grafikonok a havi átlagos hőmérsékletet és csapadékmennyiséget mutatják két meteorológiai állomáson, a térképen **6**, **7** és **8**-as számokkal jelöltek közül.

1. Párosítsátok az egyes időjárási állomások grafikonját a földrajzi elhelyezkedésükkel a **Z-9** modell szerint.
2. Mutassátok be a két meteorológiai állomáson (X és Y) mért havi átlagos hőmérsékleti és csapadékértékek közötti különbségeknek egy okát.

4 pont

IV. Tétel (18 pont)

Figyeljétek meg a mellékelt térképet.

A. Írjátok le/írjátok:

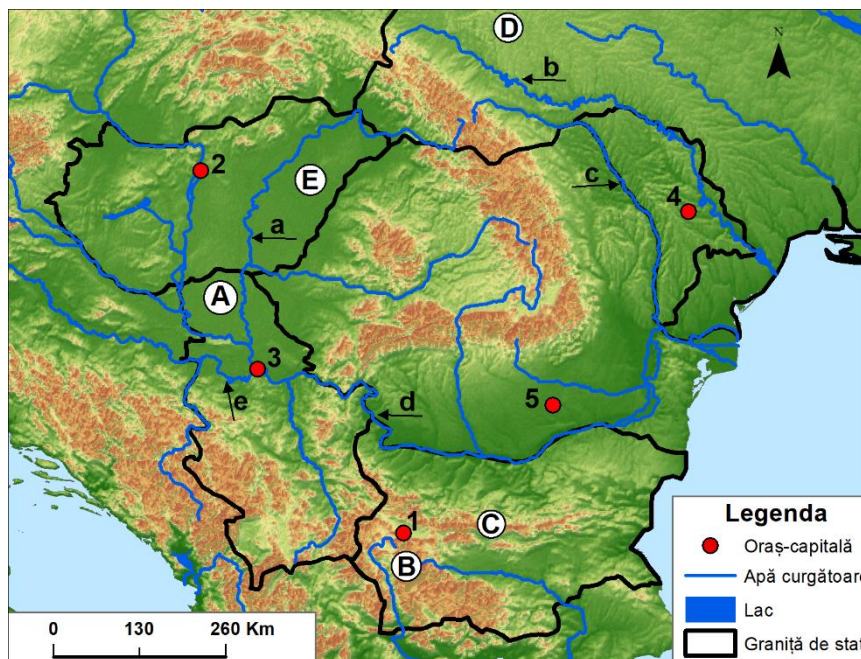
1. a betűt, amely a térképen a Balkán-hegységet (Stara Planina) jelöli;
2. a betűt, amely a térképen a Balkán-félsziget legmagasabb hegyláncát jelöli;
3. egy kőzetet, amely a **D** betűvel jelölt tájegység alapzatában megtalálható;
4. az **A** betűvel jelölt síkvidéki tájegység nevét, amely a Pannon-síkság része;
5. a térképen **a**, **b** és **e** betűkkel jelölt folyók nevét;
6. két olyan jobboldali mellékfolyót, amelyeket a térképen **d** betűvel jelölt folyó a **3**-as jelű főváros alatt kap;
7. a folyó nevét, amely átszeli a **4**-es számmal jelölt fővárost;
8. a számot, amely a térképen a szlávok által "Fehér Városnak" nevezett várost jelöli és amely az ókorban római fürdőiről és fehér városfaláról volt ismert;
9. azt a nyelvcsaládot, amelyhez annak az országnak a lakossága tartozik, amelynek fővárosát a térképen a **2**-es szám jelöli;
10. a kőolajtermékek fő kikötővárosának nevét, abból az országból, amelynek fővárosát a térképen az **1**-es szám jelöli.

13 pont

B. Az **E** betűvel jelölt domborzati egységre vonatkozóan:

1. nevezzétek meg a földrajzi környezet típusát;
2. mutassátok be egy okot, amely hozzájárult az 1. alpontban meghatározott környezettípus megváltozásához;
3. mutassátok be az 1. alpontban meghatározott környezettípus változásának egy következményét.

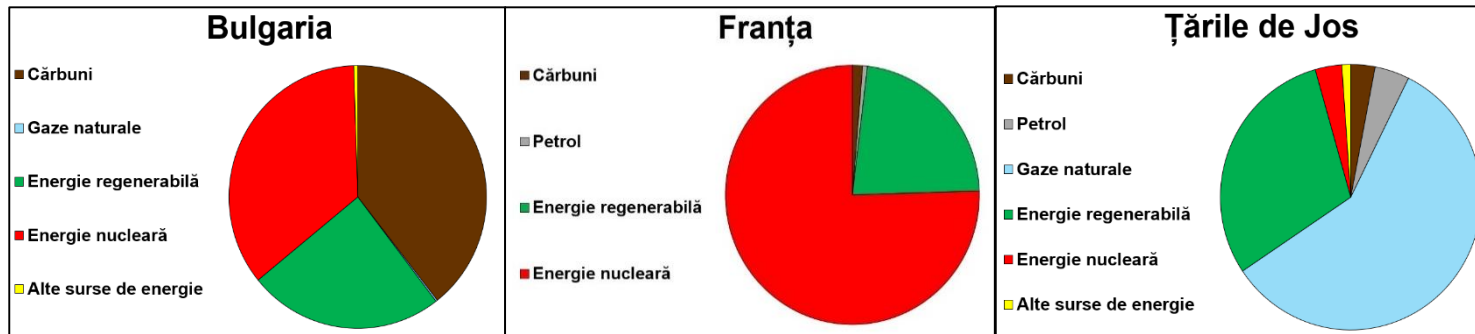
5 pont

V. Tétel (15 pont)

A. Az alábbi grafikonok az energiaforrások részesedését (%) mutatják a villamosenergia-termelés szerkezetében három európai országban.

Forrás: [ec.europa.eu/eurostat/web/ interactive-publications/energy-2023](http://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/energy-2023)

Írjátok le/írjátok:

1. annak az államnak a nevét, amely a legtöbb villamos energiát a hőerőművekben nyeri;
2. a nukleáris energia részarányát Franciaország energiaszerkezetében;
3. egy bulgáriai város nevét, ahol atomerőmű található.

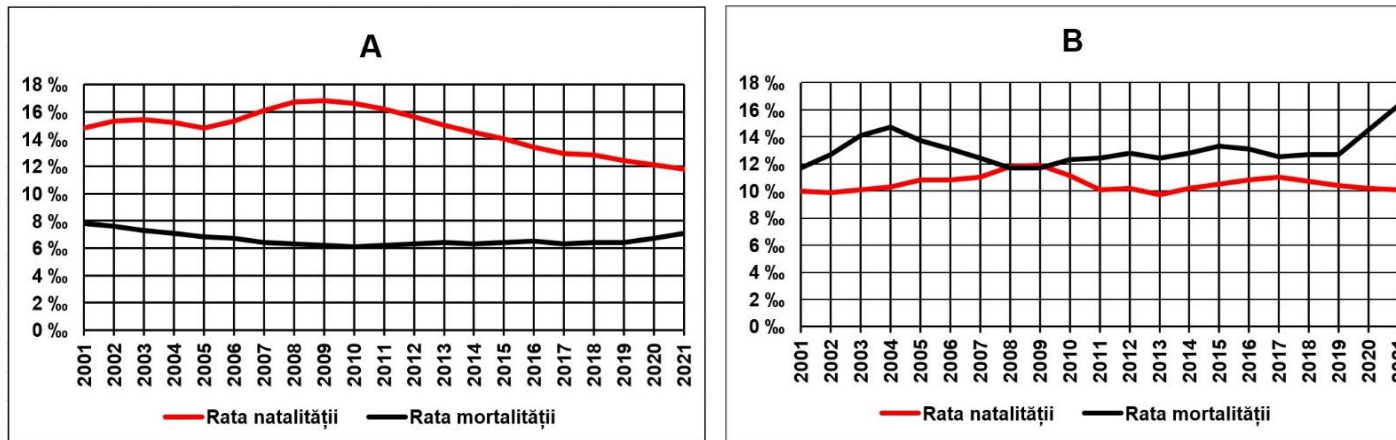
4. egy tényezőt, amely meghatározza az atomenergia magas részarányát Franciaország villamosenergia-termelésének szerkezetében;

5. egy tényezőt, amely meghatározza a földgáz magas részarányát a hollandiai (Țările de Jos) villamosenergia-termelés szerkezetében.

cărbuni-szén, gaze naturale-földgáz, energie regenerabilă- megújuló energia, energie nucleară-atomenergia, petrol-kőolaj

B. Az A. és B. ábra két európai ország 1000 lakosra (‰) számított születési és halálozási arányszámát (rátáját) mutatja..

Forrás: United Nations. Population Division. Department of Economic and Social Affairs. World population prospects 2022

1. Az A jelű táblázat esetében:

a. adjátok meg azt az évet, amikor a legnagyobb volt a természetes szaporulat (egyenleg) és annak értékét;

b. adjátok meg azt az évet, amikor a legkisebb volt a természetes szaporulat (egyenleg) és annak értékét.

2. A B jelű táblázat esetében:

a. adjátok meg azt az évet, amikor a természetes szaporulat (egyenleg) a legnagyobb értéket mutatta;

b. számítsátok ki a természetes szaporulat értékét 2021-ben;

c. írjátok le az alacsony születési rátának egyik okát;

d. írjátok le a demográfiai mutatók alakulásának egyik következményét az elemzett időszakban.

15 pont